

MARS 2017

Inblick Hanninge

FÖR DIG INOM UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN I HANINGE KOMMUN

SPECIAL-
NUMMER
RESEARCHED
I HANINGE
2017

MODELL FÖR LÄRARES LÄRANDE

Runstensskolan kompetens-
utvecklar på vetenskaplig grund

MODERNA MYTER

Pedro De Bruyckere om
principer för hållbart lärande

BÄDDA IN BEDÖMNING
DEN VIKTIGA BRYGGAN
MELLAN UT- OCH INLÄRT

LENA ADAMSON:
"VI VILL SE FORSKNING
MED OCH FÖR LÄRARE"

"Vi ska göra en
artig revolution"

Mer forskning, mindre tyckande. Så vill **Tom Bennett**,
grundare av ResearchED, förändra undervisningen.

Ledare

UNDERVISNING I FOKUS

En lördag i början av februari hade Haninge förmånen att vara värd för den internationella skolforskningskonferensen ResearchED. Lärare, skolledare, politiker och andra intresserade fick möjlighet att för en billig penning ta del av den senaste forskningen på skolans område från framstående forskare och praktiker från Sverige och åtta andra länder. Det är första gången en sådan konferens arrangeras norr om Göteborg.

Det är viktigt och bra att forskning i dag inriktas på undervisning. Det är det som betyder mest för eleverna. Och att lärare själva är nära involverade i det arbetet. Så har det inte alltid varit.

ALLTFÖR OFTA har jag upplevt att svensk pedagogisk forskning varit mer ideologi än riktig forskning. Alltför ofta har den gett stöd till de för stunden rådande politiska stämningarna i samhället. Eller som Tom Bennett, grundaren av ResearchED, uttryckte det: att den mesta forskningen bara var åsikter och retorik.

Riktig forskning följer inte strömmen. Den kan vara motvalls. Den tar sina egna vägar eftersom den grundar sig på observation, mätning, empiri. Riktig forskning kan revolutionera vår uppfattning om världen. Skapa paradigmskiften.

Den har gjort att jorden inte längre är platt. Och inte heller universums medelpunkt.

JAG UPPFATTAR att den pedagogiska forskningen nu inriktar sig mer på att studera vad som faktiskt händer i klassrummen. Mellan lärare och elev. Mellan elev och elev. Det är ju här saker händer i skolan. Eller inte. Det är här det skapas ett värde. Eller inte.

Det är här den pedagogiska forskningen måste befinna sig. I dialog med lärare, elever och skolledare och de verkliga frågeställningar som uppstår där – kring förhållningssätt, relationer, arbetssätt, uppföljning, åtgärder med mera. När forskningen är som bäst kan den hjälpa oss att finna lösningsförslag på de problem vi har. Det är därför vi tillsatt fyra lektorer i kommunen.

Frågan om arbetssätt är av särskilt intresse. Jag anser att man måste ha ett öppet sinne inför de arbetssätt som används i undervisningen. För alla arbetssätt fungerar i någon situation. Men inget arbetssätt fungerar i alla situationer.

Särskilda arbetssätt ska inte föreskrivas lärare. Mer än i den meningen att lärare i

” Riktig forskning kan revolutionera vår uppfattning om världen.

allmänhet bör använda de arbetssätt som fungerar – för både lärare och elever. Om de fungerar så visar det sig i elevernas resultat. Om de inte fungerar likaså.

DÄRFÖR TROR JAG INTE heller på motsatsställningen modern pedagogik kontra gammaldags pedagogik. Då ser jag hellre motsatsparet bra och dålig pedagogik. Det som fungerade för Sokrates och hans lärjungar fungerar även i dag.

Bra pedagogik är därmed tidlös.

Mats Ohlin, förvaltningschef

Boktips

Tänk om allt du vet om utbildning är fel?

David Didau
(Natur & Kultur, 2017)

Glappet mellan tro och verklighet är avgörande för undervisningens kvalitet. Detta är en kritisk belysning av idéer kring vad som kännetecknar god pedagogik. Författaren diskuterar på ett underhållande och skarpt sätt många av de påståenden som finns om undervisning och olika metoder.

Flip the system

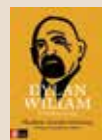
Jelmer Evers, René Kneyber, Per Kornhall m. fl.
(Studentlitteratur, 2017)

En bok där lärare och andra utbildningsexperter argumenterar för att vi ska lämna dagens opedagogiska ekonomiska synsätt på skolan och ta till oss en mer human och demokratisk inställning till utbildning. De kallar det att "vända upp och ned på systemet".

Handbok i formativ bedömning

Dylan William och Siobhan Leahy
(Natur & Kultur, 2015)

Här beskrivs, detaljerat och med stöd av aktuell forskning, hur formativ bedömning kan förstås och utformas. Boken

är en guldgruva oavsett om du precis börjat arbeta formativt, har arbetat flera år med formativ bedömning, eller vill förändra din undervisning och behöver inspiration.

Tipsa redaktionen!
Har du idéer och förslag på vad vi kan ta upp i tidningen? Tveka inte – mejla till ingeborg.granlund@haninge.se

REDAKTIONEN: ANSVARIG UTGIVARE: Mats Ohlin
KONTAKTPERSON: Ingeborg Granlund, ingeborg.granlund@haninge.se
PRODUKTION: Nice One, www.nice.one

”Skolan ska baseras på forskning”

FRUSTRATION och vilja att förändra drev Tom Bennett att starta ResearchED. I dag lockar konferenserna tusentals besökare över hela världen.

TEXT KARIN CEDRONIUS
FOTO ANNA RUT FRIDHOLM

Varifrån kom idén?

–Jag hade undervisat i årtal och var så frustrerad över att sättet vi undervisar på mest grundades på tyckande och intuition och att den mesta forskningen bara var åsikter och retorik. Så jag skrev en bok om det. Sedan så någon att om jag brydde mig så mycket borde jag göra något åt det, till exempel ordna en konferens. Jag frågade på Twitter om någon ville hjälpa till och blev dränkt i svar. Fyra månader senare hölls den första konferensen, helt utan pengar eller anställda. Det var en otrolig upplevelse som visar hur mycket en grupp som vill förändra kan åstadkomma.

Vad är syftet med ResearchED?

–Vi vill höja lärares kunskap om och kritiska tänkande kring forskning. Samtidigt vill vi förbättra kvaliteten på den forskning som görs och används i klassrummen. Vi jobbar för att läraryrket ska grunda sig på forsknings-evidens, inte på pseudo-vetenskap.

TOM BENNETT vill höja lärares kunskap om och kritiska tänkande kring forskning.

Varför är det viktigt?

–Lärare har alltför länge varit uteslutna från debatten om hur och vad de ska undervisa. Under lång tid har detta i stället beslutats av politiker och skolledare. Det är därför hög tid att vi lärare själva börjar ingjuta ny kraft i vårt arbetssätt och ta reda på vilka tekniker och strategier som funkar bäst. Vi måste börja ta kontroll över vad vi gör som yrkesgrupp.

Hur påverkar den internationella prägeln?

–Det är en av våra största tillgångar! Vi har nu byggt ett fantastiskt nätverk över hela världen, med många intressanta personer som vill tala på ResearchED. Konferenserna är skapade av och för lärare och talarna är en mix av akademiker, forskare och lärare, som alla medverkar helt utan ersättning. Utbildningsfrågor är förvånansvärt globala. Att kunna ta det vi lärt i ett land till

ett annat, där det kan komma till nytta, är fantastiskt.

Vad tycker du om konferensen i Haninge?

–Den var oerhört imponerande och inspirerande. Vi hade en fantastisk mix av talare och deltagare med stor passion för ämnet. Det märktes inte minst i alla intressanta diskussioner i pauserna.

Vad hoppas du på framöver?

–Jag vill bygga upp lokala ResearchED, så att vi kan förändra utbildning och hjälpa lärare runtom i världen att bli del av denna "artiga revolution" där det vi gör är evidensbaserat i mesta möjliga mån. **I dag, när sanningar och fakta tycks kunna säljas billigt, är detta viktigare än någonsin.** Utbildning är det femte elementet – katalysatorn som kan förändra världen! 🌍

TOM BENNETT & RESEARCHED

Ålder: 45 år
Yrke: lärare, författare och grundare av ResearchED
Twitter: [@tombennett71](https://twitter.com/tombennett71)
researched.org.uk

ResearchEd är en ideell, lärardriven gräsrotsrörelse. Den startades av den London-baserade läraren och författaren Tom Bennett,

med assistans av Helen O'Shea. De driver fortfarande ResearchED med hjälp av olika samarbetspartners runtom i världen.

Lärstilar och andra myter

ALL GOD UNDERVISNING utgår från eleverna och målen. Det menar Pedro De Bruyckere, som vill slå hål på de seglivade myterna om inlärningspyramidens och lärstilarnas betydelse.

TEXT EVA-LOTTA SIGURDH FOTO ANNA RUT FRIDHOLM

ATT LÄRA SIG tar tid och kräver såväl hårt arbete som motivation och oftast en hel del hjälp. Men hjälpen måste utgå från en kontinuerlig bedömning av var eleverna befinner sig, något som i sin tur beror på vad de har med sig för kunskaper sedan tidigare, det vill säga formativ bedömning.

Ungefär så inledde ResearchEDs förste talare, den belgiske skolforskaren Pedro De Bruyckere, sin presentation,

René Kneyber
lärare och rådgivare

byggd på sju principer för verkligt och hållbart lärande.

–Vi behöver veta mer om vad som fungerar och inte i undervisningen. Annars spelar det ingen roll hur mycket tid och resurser skolan får, förklarar han essensen av anförandet och sin mångåriga forskning, som bland annat slår hål på myterna om inlärningspyramidens och lärstilarnas betydelse.

ENLIGT PEDRO ligger hemligheten i att ta reda på vad eleverna redan kan innan det är någon idé att lära dem något nytt. För det nya går

bara in om det kombineras med vad eleven redan kan. Ett sätt att checka detta, som han själv använder i sin undervisning, är att låta eleverna sms:a en sammanfattning av vad läraren har pratat om var 30:e minut, som underlag för nästa

lektion. I värsta fall måste läraren börja om igen, fast på ett nytt sätt.

Svaren från eleverna delar Pedro in i kategorierna "har uppfattat korrekt och fått med det viktiga", "har

uppfattat korrekt, men inte fått med det viktiga" samt "har missuppfattat".

DE SJU PRINCIPERNA innefattar även vikten av att lägga in pauser. Pedro De Bruyckeres minnesforskning har nämligen visat att eleverna minns avsevärt mer efter en genomgång uppdelad i sex 20-minuterspass än efter ett sammanhängande pass på två timmar.

–Jag vill inte skriva lärarna på näsan och säga hur någon ska göra, avslutade Pedro sin presentation. Min ambition är att inspirera och informera. Några saker vill jag ändå skicka

BELGISCHE SKOLFORSKAREN
Pedro De Bruyckere
slår hål på många av de myter som florerar kring lärande i dag.

med: acceptera att du kan göra misstag, men utvärdera alltid varför de sker och se till att ständigt ha en palett av alternativ att ta till i din undervisning.

Pedro De Bruyckere har tillsammans med några andra författare skrivit en bok om sin forskning, som precis kommit ut på svenska:

Moderna myter om lärande och utbildning (Studentlitteratur).

Välinformerade lärare med tydliga mål för sin undervisning

stod i fokus även för nederländske René Kneyber, matematiklärare tillika obunden politisk rådgivare i skolfrågor och medlem i nederländska skolrådet. På temat "Flip the system" gick han så långt att han krävde en total omdaning av hela skolsystemet för att återerövra likvärdigheten mellan skolor och talade om lärarens förlorade status och bristande forskningsförankring.

–**DET ÄR OERHÖRT** viktigt att lärare är välinformerade, men det är en myt att de alltid är det, sa han och krävde bättre lärarutbildning och mer evidensbaserad undervisning liksom mindre fokus på mätbarhet och mer på mjuka värden.

–Lärarens viktigaste uppdrag är att skapa framtida ansvarfulla vuxna och det arbetet går inte att mäta. Här krävs i stället goda moraliska värderingar och stor kunskap i att reflektera över sin undervisning, betonade han och framhöll att ett problem i västvärlden är att man vet vad som är bra, men inte hur man ska komma dit.

–Det görs för många quick fixes inom skolan i dag, men vill vi göra en verklig förändring tar det minst 20 år.

Både René Kneyber och Pedro De Bruyckere var dock hoppfulla och menade att event som ResearchED, där alla intressenter inom skolan möts, är avgörande för fortsatt skolutveckling.

HEJ BESÖKARE! VARFÖR ÄR RESEARCHED ETT VIKTIGT EVENT?

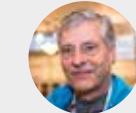
MEERI WASBERG,
KOMMUNSTYRELSENS
ORDFÖRANDE I HANINGE

"Det visar att det är möjligt med ständig utveckling även för lärarkåren, något som inte bara gynnar undervisningen utan även stärker lärarnas självförtroende. Det betyder jättemycket att få tillgång till all den nya kunskap om lärandet och lärandets förutsättningar som ett sådant här event ger."

något som inte bara gynnar undervisningen utan även stärker lärarnas självförtroende. Det betyder jättemycket att få tillgång till all den nya kunskap om lärandet och lärandets förutsättningar som ett sådant här event ger."

ANDERS ERIXON,
LÄRARE PÅ RIKSÄPPLET

"Det allra viktigaste är att undervisningen står i fokus, för det är ett kärnproblem i den svenska grundskolan i dag att det pratas för lite om undervisningen. Så många myter hänger kvar om hur undervisningen ska se ut, som alla som arbetar i eller med skolan behöver rensa ut."

"Det allra viktigaste är att undervisningen står i fokus, för det är ett kärnproblem i den svenska grundskolan i dag att det pratas för lite om undervisningen. Så många myter hänger kvar om hur undervisningen ska se ut, som alla som arbetar i eller med skolan behöver rensa ut."

ULRIKA LINDBLAD,
LÄRARE PÅ VIKINGASKOLAN I HANINGE

"För att det lyfter forskningsdelen i skolan. Vi behöver mer konkret forskning

ning att gå på i vårt dagliga arbete. Ökat fokus på forskningen skulle dessutom höja statusen i vårt yrke. Nu är det så många som lägger sig i vårt jobb och har åsikter om allt vi gör. Det skulle det inte vara om vi hade en annan status."

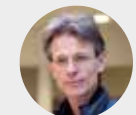
DEEP GHATAURA,
NO-LÄRARE I LONDON

"Det öppnar ögonen för ett mer kritiskt sätt att tänka, vilket är något som saknas i skolan i dag jämfört med hur det var i Storbritannien tidigare. Sedan är det fantastiskt att få träffa så många människor i branschen som tänker olika och har olika roller inom utbildning och undervisning."

"Det öppnar ögonen för ett mer kritiskt sätt att tänka, vilket är något som saknas i skolan i dag jämfört med hur det var i Storbritannien tidigare. Sedan är det fantastiskt att få träffa så många människor i branschen som tänker olika och har olika roller inom utbildning och undervisning."

THOMAS NÄSLUND,
REKTOR PÅ KULTURSKOLAN I SOLLENTUNA

"Jag är intresserad av hur forskning kan omsättas i praktiken och det handlar ju hela det här eventet om. Hur kan man realisera god forskning i klassrummet, så att det kommer lärarna till godo? För detta tror jag att det behövs input från och kommunikation med dem som forskar, och det får man här."

"Jag är intresserad av hur forskning kan omsättas i praktiken och det handlar ju hela det här eventet om. Hur kan man realisera god forskning i klassrummet, så att det kommer lärarna till godo? För detta tror jag att det behövs input från och kommunikation med dem som forskar, och det får man här."

RESEARCHED I Haninge lockade över 300 intresserade besökare.

Bryggan mellan ut- och inlärt

DET FINNS INGET VIKTIGARE än att varje elev får möta god undervisning. Med formativ bedömning och fokus på lärarens kompetensutveckling och kollegiala utbyte kan det bli verklighet.

TEXT EVA-LOTTA SIGURDH FOTO ANNA RUT FRIDHOLM

EVA HARTELL, LEKTOR i Ma/NO/Tk och bedömning, är en av initiativtagarna till att ResearchED kom till Haninge. Hon har tät kontakt med flera av presenterarna, inte minst dess grundare, Tom Bennett. Eva har själv presenterat på flera internationella konferenser och ser ResearchED som ett oerhört viktigt initiativ, eftersom det ger lärare och forskare möjlighet att träffas på ett och samma ställe för att byta erfarenheter och inspireras.

Eva Hartell
lektor och forskare

– Det är en enorm kraft i ett sådant här nätverk som knyter samman skolan och akademien över hela världen. Jag är så glad att vi i Haninge nu fick chans att vara knutpunkten.

EVA HARTELL FORSKAR själv om lärarens bedömningspraktiker på KTH. På ResearchED presenterade hon resultaten i sin doktorsavhandling och sina

EVA HARTELL

Eva Hartell är filosofie doktor och legitimerad lektor i Ma/NO/Tk. Hon är en av fyra lektorer som arbetar med forskning och utveckling på utbildningsförvaltningen i Haninge. Hon forskar kring lärarens bedömningspraktiker på KTH, Kungliga Tekniska högskolan.

pågående studier. I stort handlade det om hur viktigt, för att inte säga absolut nödvändigt, det är att bädda in bedömning i undervisningen för att få en brygga mellan utlärt och inlärt.

– För att få till detta krävs det att lärare får verka i en miljö som håller hög kvalitet med tillgång till kompetensutveckling, regelbundna kollegiala samtal och bra undervisningsmaterial. Min forskning visar att förutsättningarna för lärare att arbeta med bedömning på

ett sätt som är fruktsamt för lärande måste förbättras, säger Eva Hartell.

Undervisning ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, inte på grund vetenskap och bedrövad erfarenhet, menar Eva och lyfter fram att Haninge försöker möta detta. Till exempel i det arbete som bedrivs kring formativ bedömning, vilket den senaste forskningen har visat är så bra men också så svårt att få till.

I SIN PRESENTATION gav Eva Hartell även exempel på vad hon vill studera framöver.

– Jag vill veta mer om hur man skulle kunna använda digitala verktyg för att skapa arenor för lärare att utveckla sin undervisning, till exempel med sambedömning av elevarbeten, feedback och sätt att klargöra lärandemål och framgångskriterier för eleverna. 📱

MER ELEVAKTIVITET och större dynamik är två vinster sedan Runstensskolan fokuserar mer på kollegialt lärande och formativ bedömning.

Delaktigheten ökar lärandet

MER ELEVAKTIVITET och ökade kunskaper om elevers lärande. Det är några av alla positiva effekter som satsningen på formativ bedömning lett till på Runstensskolan.

TEXT EVA-LOTTA SIGURDH
FOTO ANNA RUT FRIDHOLM

KLASS 6A SITTER REDO med varsin mini-whiteboard när SO-läraren Linda Bjurling inleder lektionen med att läsa

upp ett etiskt dilemma som eleverna ska ta ställning till.

– ”Barnen brukar fåktas med pinnar på rasterna, men när en flicka skadas bestämmer läraren att leken ska förbjudas.” Gör läraren rätt? Svara ”ja” eller ”nej”, sedan utvecklar vi muntligt.

ELEVERNA PLITAR NER svar på tavlorna och håller upp. Diskussionen är i gång.

– Varför är det rätt, tycker du? Hur tänkte du? frågar Linda en ja-sägare innan hon fortsätter med fler liknande exempel.

I träslöjdssalen en bit bort gör eleverna kamratbedömningar medan de tillverkar reliefer. Alla ska ge klasskompisen vid hyvelbänken intill ”två beröm och en önskan om hur något kan göras bättre”. Läraren Eva Ferntoft förklarar:

– Det går ut på att de ska hjälpa varandra i stället för att hela tiden fråga mig. Då lär de sig att komma i gång själva och på köpet ser jag hur mycket de har förstått.

Runstensskolan införde i höstas ett tvåårigt projekt med formativ bedöm-

ning, som inkluderar all pedagogisk personal. I stort går det ut på att de träffas en gång i månaden och tillsammans diskuterar och utvärderar olika bedömningstekniker som de har prövat i klassrummet.

– På det sättet bygger vi alla på vår bank av tekniker hela tiden. Det betyder jättemycket, säger både Linda och Eva.

Andra tekniker som testats är att

” Man känner en helt annan tilltro till det man gör när man vet att det vilar på vetenskaplig grund.

EVA FERNTOFT, lärare vid Runstensskolan

använda Ipad för kamratbedömning. I ett svenskaprojekt har eleverna bedömt varandras berättelser genom att parvis dela dem med varandra och ge feedback direkt över en chat.

Vad betyder det att koppla forskning till ert praktiska arbete i klassrummet?

– Våldigt mycket! En del av det här hade jag testat tidigare, men nu vågar jag prova mer och även dela med mig av misslyckanden till kollegorna, säger Linda och Eva fyller i:

– Man känner en helt annan tilltro till det man gör när man vet att det vilar på vetenskaplig grund. Det gör också att man utvecklar det man kanske nosat på tidigare mycket mer.

Både Linda och Eva har märkt stor skillnad i klassrummet sedan projektet startade. Det har blivit mer elevaktivitet och större dynamik.

– Elevernas förmåga att reflektera över vad de lärt sig har ökat markant. Vi lärare har också lärt oss jättemycket som vi har nytta av för planeringen av undervisningen. 📱

HALLÅ LENA ADAMSON,
direktör på Skolforskningsinstitutet
och talare på ResearchED

Vad är ert uppdrag?

– Vi har två olika uppdrag. Dels sammanställer vi aktuell forskning kring undervisning, både internationell och nationell, dels är vi ett forskningsråd som finansierar praktiktäna skolforskning.

Varför är skolforskning viktigt?

– Av samma anledning som att det man gör inom hälso- och sjukvården baseras på forskning är det viktigt att det som görs inom skolans värld har forskningsbelägg. Ingen skulle komma på tanken att hitta på en behandlingsmetod inom sjukvården hur som helst. Men väldigt lite av det som görs inom skolan är i dag baserat på vetenskapliga studier. Allt måste inte ha forskningsbelägg, men väldigt mycket mer än vad det är i dag.

Vilken typ av forskning vill ni se?

– Vi vill ha mer fokus på arbetsätt och metoder i undervisningen, att det forskas med och för lärare snarare än om lärare. Forskningen ska utgå från lärarnas behov. Det behövs även fler långsiktiga projekt och kontinuerliga samarbetsformer mellan skolan och forskarvärlden.

Vad ska lärare som vill delta i ett forskningsprojekt göra?

– Börja med att fundera på vad ni behöver undersöka och veta mer om, vänd dig sedan till din skolledning. Tillsammans kan ni undersöka om det finns någon högskola i närheten eller kanske någon lektor på skolan som kan vara en länk till forskarvärlden.

ResearchED Haninge i siffror

▶ Läs mer och se filmer från ResearchED:
haninge.se/researched

▶ Läs Twitterinläggen: [#rEDHan](https://twitter.com/rEDHan)

320

deltagare

8

länder representerade

559

twittrare

1941

tweets

300

uppättna tårter

1211

retweets

#108

hashtags

9000

urdruckna kaffekoppar

